BENDROJO TEISMO (trečioji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. spalio 8 d.*

„Energija – Elektros energijos vidaus rinka – Elektros energijos balansavimo gairės – Reglamento (ES) 2017/2195 1 straipsnis – Europos disbalanso paskirstymo nustatymo platforma – Šveicarijos perdavimo sistemos operatoriaus nedalyvavimas – ACER sprendimas, kuriuo iš dalies keičiama platformos įgyvendinimo sistema – ACER apeliacinei tarybai pateiktas skundas – Konkrečios apskundimo sąlygos ir tvarka – Reglamento (ES) 2019/942 28 straipsnis – Nepriimtinumas dėl teisės kreiptis į Apeliacinę tarybą nebuvimo – Tiesioginė ir konkreti sąsaja“

Byloje T-556/23

Swissgrid AG, įsteigta Aarau (Šveicarija), atstovaujama *avocats* P. De Baere, P. L'Ecluse, K. T'Syen, V. Lefever ir V. Ion,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (ACER), atstovaujamą P. Martinet ir E. Tremmel, padedamų *avocats* B. Creve ir T. Kölsch,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester ir C. Hödlmayr,

įstojusios į bylą šalies,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija),

kurį per posėdį sudarė kolegijos pirmininkė P. Škvařilová-Pelzl, teisėjai I. Nõmm (pranešėjas), G. Steinfatt, D. Kukovec ir R. Meyer,

posėdžio sekretorė I. Kurme, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

įvykus 2025 m. kovo 12 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: anglų.

priima šį

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė *Swissgrid AG* prašo panaikinti 2023 m. birželio 29 d. Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) apeliacinės tarybos sprendimą A-009-2022 atmesti kaip nepriimtiną skundą dėl 2022 m. rugsėjo 30 d. ACER sprendimo 16/2022 (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės

2 Ieškovė – pagal Šveicarijos teisę įsteigta akcinė bendrovė, kuri yra vienintelis Šveicarijos elektros energijos perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO).

3 Nuo 2012 m. ieškovė dalyvauja *International Grid Control Cooperation* (IGCC) – PSO tarpusavio bendradarbiavimo struktūroje, kurios tikslas – optimizuoti automatizuotą dažnio atkūrimo rezervų valdymą taikant disbalanso paskirstymo nustatymą. 2016 m. vienuolika PSO, įskaitant ieškovę, sudarė daugiašalį susitarimą dėl IGCC, kuriame buvo nustatyta jų bendradarbiavimo tvarka.

4 Remdamasi 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL L 211, 2009, p. 15), Europos Komisija priėmė 2017 m. lapkričio 23 d. Reglamentą (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (OL L 312, 2017, p. 6); jame numatyta sukurti bendras Europos platformas, kuriose būtų valdomas disbalanso paskirstymo nustatymas ir sudaromos sąlygos vykdyti balansavimo energijos iš dažnio atkūrimo rezervų ir pakaitos rezervų mainus, o konkrečiai jo 22 straipsnyje nustatyta, kad turi būti sukurta Europos disbalanso paskirstymo nustatymo platforma.

5 2019 m. gruodžio mėn. PSO, kurie yra daugiašalio susitarimo dėl IGCC šalys, įskaitant ieškovę, sudarė bendradarbiavimo susitarimą dėl IGCC (toliau – bendradarbiavimo susitarimas dėl IGCC), kuris pakeitė daugiašalį susitarimą. Bendradarbiavimo susitarimui taikomas 2020 m. liepos 1 d. įsigaliojęs pagrindinis visoms platformoms bendras susitarimas dėl balansavimo platformų (toliau – pagrindinis susitarimas).

6 2020 m. birželio 24 d. ACER priėmė Sprendimą 13/2020 dėl Europos disbalanso paskirstymo nustatymo platformos (*imbalance netting process*; toliau – IN platforma) sukūrimo, o jo priede pateikta šios platformos įgyvendinimo sistema (toliau – įgyvendinimo sistema).

7 Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies j punkte sąvoka „PSO narys“ apibrėžta kaip „bet kuris PSO, prisijungęs prie IN platformos, įskaitant kelių skirtingų valstybių narių ar trečiųjų valstybių PSO eksploatuojamų [galios dažnio reguliavimo] zonų PSO“, o jo 2 straipsnio 1 dalies l punkte sąvoka „dalyvaujantis PSO“ apibrėžta kaip „bet kuris PSO narys, naudojantis IN platformą tam, kad įgyvendintų disbalanso paskirstymo nustatymą dėl numatytų balansavimo energijos mainų“.

8 Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies f punkte buvo nurodyta, kad IGCC „yra įgyvendinimo projektas, kuris transformuojasi į IN platformą“, o jos 5 straipsnio 2 dalyje – kad „visi PSO nariai sutinka atlikti visus būtinus IGCC funkcijų pritaikymus pagal [įgyvendinimo sistemą] <...>“. Pagal

įgyvendinimo sistemos 5 straipsnio 3 dalį, siekdami įvykdyti pareigą užtikrinti IN platformos veikimą, visi PSO nariai „įsteigia IN platformą, grindžiam[ą] IGCC įgyvendinimo projektu, kuris, patvirtinus [įgyvendinimo sistemą], pertvarkytas į IN platformą“.

9 2022 m. kovo 31 d. Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklas (toliau – ENTSO-E) pagal Įgyvendinimo sistemos 10 straipsnio 2 dalį pateikė ACER pasiūlymą iš dalies pakeisti šią įgyvendinimo sistemą, kiek tai susiję su subjektų, vykdančių joje nustatytas funkcijas, paskyrimu.

10 2022 m. rugsėjo 30 d. ACER priėmė Sprendimą 16/2022, kuriuo iš dalies pakeista įgyvendinimo sistema. Šio sprendimo I priedo 1 straipsnio b punktu buvo iš dalies pakeista įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies j punkte pateikta „PSO nario“ apibrėžtis taip, kad nuo šiol ji apimtų „visus PSO, kuriems taikomas Reglamentas [2017/2195] ir kurie prisijungė prie IN platformos, įskaitant PSO iš kelių PSO [galios dažnio valdymo] zonų“.

11 2022 m. lapkričio 30 d. ieškovė apskundė šį sprendimą ACER apeliacinei tarybai.

12 Ginčijamame sprendime Apeliacinė taryba nusprendė, kad Sprendimas 16/2022 nėra aktas, galintis paveikti ieškovės teisinę padėtį, todėl nebereikėjo nagrinėti, ar minėtas sprendimas buvo tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs, kaip tai suprantama pagal 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/942, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (OL L 158, 2019, p. 22), 28 straipsnio 1 dalį, ir atitinkamai atmetė jos skundą kaip nepriimtiną. Konkrečiai kalbant, Apeliacinė taryba:

– priminė, kad skundų priimtinumas pagal Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į jurisprudenciją, susijusią su SESV 263 straipsniu, ir tuo remdamasi padarė išvadą, kad reikėjo patikrinti, ar Sprendimas 16/2022 sukėlė privalomų teisinių pasekmių, kurios galėjo paveikti ieškovės interesus, aiškiai pakeisdamos jos teisinę padėtį,

– nusprendė, kad iš Reglamento 2017/2195 matyti, jog tik PSO, kuriems taikoma Europos Sąjungos teisė, turėjo teisę dalyvauti į jos taikymo sritį patenkančiose platformose (išskyrus Šveicarijos PSO ir tik Europos standartinių balansavimo produktų mainų platformose), su sąlyga, kad Komisija šiuo aspektu yra priėmusi sprendimą pagal minėto reglamento 1 straipsnio 7 dalį,

– laikėsi nuomonės, kad aplinkybė, jog Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje numatyta procedūra buvo susijusi su Šveicarijos dalyvavimu tik Europos standartinių balansavimo produktų mainų platformose, o ne IN platformoje, patvirtino išvadą, kad dalyvauti galėjo tik PSO, kuriems taikoma Sąjungos teisė,

– remdamasi tuo, kas išdėstyta, padarė išvadą, kad Sprendimu 16/2022 tik įgyvendintas Reglamentas 2017/2195 ir kad ieškovės teisinę padėtį reglamentavo ne minėtas sprendimas, o Reglamentas 2017/2195,

– pažymėjo, kad Reglamentas 2017/2195 buvo taikomas nuo 2017 m. gruodžio 18 d., o jo 1 straipsnis nebuvo iš dalies pakeistas, ir nusprendė, kad ieškovės teisinė padėtis pagal sprendimus 13/2020 ir 16/2022 buvo tokia pati, todėl pastarasis sprendimas šios padėties nepakeitė,

– pabrėžė, kad ieškovė nebuvo viena iš Sprendimo 13/2020 adresatų, todėl nebuvo galima teigti, kad dėl Sprendimo 16/2022 ji prarado IN platformos narės statusą, o tai būtų galėję tiesiogiai ir konkrečiai ją paveikti,

– nusprendė, kad ankstesniu ieškovės dalyvavimu platformų projektuose ar sudarant susitarimus nebuvo galima remtis taip, kad būtų paneigtas Reglamento 2017/2195 nuostatų aiškinimas.

Šalių reikalavimai

13 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– priteisti iš ACER bylinėjimosi išlaidas.

14 ACER Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

15 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

16 Grįsdama ieškinį ieškovė remiasi trimis pagrindais.

17 Pirmasis pagrindas grindžiamas teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamentą Nr. 2017/2195. Ieškovė teigia, kad Apeliacinė taryba klaidingai nusprendė, jog pagal šį reglamentą ji negalėjo dalyvauti IN platformoje.

18 Antrasis pagrindas grindžiamas vertinimo klaida, padaryta šios bylos aplinkybėms taikant Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį. Ieškovė teigia, kad Apeliacinė taryba klaidingai nusprendė, jog skundas dėl Sprendimo 16/2022 yra nepriimtinas.

19 Subsidiariai pateiktame trečiajame pagrinde ieškovė pagal SESV 277 straipsnį pateikia Reglamento 2017/2195 neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, jeigu jis turėtų būti aiškinamas kaip draudžiantis jai dalyvauti IN platformoje.

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamentą Nr. 2017/2195

20 Ieškovė tvirtina, jog ginčijamo sprendimo motyvas, kad pagal Reglamentą 2017/2195 Šveicarija negali dalyvauti IN platformoje, yra teisiškai klaidingas. Šio pagrindo pirmoje dalyje ji teigia, kad ši išvada grindžiama klaidingu Reglamento 2017/2195 aiškinimu. Antroje dalyje ji konkrečiai ginčija Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalių aiškinimą.

21 Komisija ir ACER mano, kad šis ginčijamo sprendimo motyvas nėra teisiškai klaidingas.

22 Atsižvelgiant į abi šio pagrindo dalis, kurias reikia nagrinėti kartu, reikia patikrinti, ar Apeliacinė taryba teisingai nusprendė, kad pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnį, kuriame apibrėžtas šio reglamento dalykas ir taikymo sritis, ieškovė negali dalyvauti minėto reglamento 22 straipsnyje nurodytoje IN platformoje.

23 Pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr. 2024 m. kovo 14 d. Sprendimo *VR Bank Ravensburg-Weingarten*, C-536/22, EU:C:2024:234, 35 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

24 Reikia pažymėti, kad Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog „šis reglamentas taikomas [PSO], skirstomųjų tinklų, įskaitant uždaruosius skirstomuosius tinklus, operatoriams (STO), reguliavimo institucijoms, [ACER], [ENTSO-E], trečiosioms šalims, kurioms buvo perduotos arba paskirtos pareigos, ir kitiems rinkos dalyviams“.

25 Kiek tai susiję su Reglamento Nr. 2017/2195 1 straipsnio 6 dalimi, joje nurodyta, kad „Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platformomis gali naudotis Šveicarijoje veikiantys PSO, jeigu jos nacionalinėje teisėje įgyvendintos pagrindinės Sąjungos elektros energijos rinkos teisės aktų nuostatos ir jeigu yra sudarytas tarpvyriausybinis susitarimas dėl Sąjungos ir Šveicarijos bendradarbiavimo elektros energetikos srityje arba jeigu dėl Šveicarijos nedalyvavimo galėtų susidaryti per jos teritoriją perduodami neplaniniai fiziniai energijos srautai, kurie keltų pavojų regiono sistemos saugumui“.

26 Galiausiai, Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 7 dalyje nustatyta:

„Jei įvykdytos 6 dalies sąlygos, dėl Šveicarijos dalyvavimo Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platformose sprendžia Komisija, remdamasi [ACER] nuomone ir visų PSO nuomone, priimta 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. Šveicarijos PSO teisės ir pareigos atitinka Sąjungoje veikiančių PSO teises ir pareigas, kad būtų galima užtikrinti sklandų balansavimo rinkos veikimą Sąjungos mastu ir vienodas sąlygas visiems suinteresuotiesiems subjektams.“

27 Dėl Reglamento 2017/2195 pažodinio ir kontekstinio aiškinimo reikia pažymėti, kad nors šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nėra aiškios nuorodos tik į Sąjungos PSO, to reglamento 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatyti atvejai ir sąlygos, kai remiantis Komisijos sprendimu Šveicarijos PSO galėtų būti leista dalyvauti tam tikrose tame reglamente numatytose platformose.

28 Tokia Komisijai pripažįstama galimybė pritarti tam, kad vien Šveicarijos PSO dalyvautų tam tikrose platformose tik tam tikromis sąlygomis, gali būti aiškinama tik kaip išimtis, kuri rodo, kad nėra pagrindinės taisyklės, apimančios ne Sąjungos PSO dalyvavimą Reglamente 2017/2195 numatytose platformose, įskaitant 22 straipsnyje nurodytą IN platformą.

29 Be to, reikia pažymėti, kad šią išvadą patvirtina teleologinis Reglamento 2017/2195 aiškinimas, nes iš 1 ir 10 konstatuojamųjų dalių matyti, kad juo siekiama sukurti visapusiškai veikiančią ir vieningą energijos vidaus rinką.

30 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad Komisija siekė, jog platformose dalyvaujantiems PSO būtų taikomos sąžiningos taisyklės. Toks tikslas nustatytas
Reglamento 2017/2195 8 konstatuojamojoje dalyje, pagal kurią „su balansavimu susijusių sutarčių sąlygų taisyklėmis <...> rinkos dalyviams <...> sudarius vienodas sąlygas užtikrinama tinkama konkurencija“. Šis tikslas taip pat matyti iš Reglamento 2017/2195 19 straipsnio 3 dalies d punkto, 20 straipsnio 3 dalies d punkto, 21 straipsnio 3 dalies d punkto ir 22 straipsnio 3 dalies d punkto, pagal kuriuos įvairias platformas reglamentuojančios taisyklės turi būti „grindžiamos nediskriminavimo principu ir [užtikrinti], kad visi PSO dalyvautų lygiomis sąlygomis ir kad joks PSO, dalyvaudamas Europos platformos funkcijų vykdymo veikloje, negalėtų įgyti nepagrįsto ekonominio pranašumo“.

31 Kaip jau yra pažymėjęs Teisingumo Teismas, atsisakydama sudaryti Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimą Šveicarijos Konfederacija nepasirašė ekonominio vieneto, integruoto į vieną rinką, grindžiamą bendromis taisyklėmis tarp jos narių, projekto, bet pasirinko dvišalių susitarimų su Sąjunga ir jos valstybėmis narėmis konkrečiose srityse būdą. Todėl Šveicarijos Konfederacija neprisijungė prie Sąjungos vidaus rinkos (2009 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Grimme*, C-351/08, EU:C:2009:697, 27 punktas ir 2013 m. kovo 7 d. Sprendimo *Šveicarija / Komisija*, C-547/10 P, EU:C:2013:139, 78 ir 79 punktai).

32 Kadangi Šveicarijos PSO netaikomos tos pačios taisyklės, kurios taikomos Sąjungos valstybių narių PSO, neleidimas jiems dalyvauti Reglamente 2017/2195 numatytose platformose, išskyrus atvejus, kai jie sudaro alternatyvų dvišalį susitarimą, kuris visada įmanomas, yra visiškai pateisinamas atsižvelgiant į minėtu reglamentu siekiamą tikslą.

33 Vadinasi, Apeliacinė taryba nepadarė ieškovės nurodytos teisės klaidos, kai ginčijamo sprendimo 52–57 konstatuojamosiose dalyse nurodė, kad Šveicarijos PSO dalyvavimas, išskyrus Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 ir 7 dalyse numatytus atvejus, negalimas.

34 Šios išvados nepaneigia ieškovės argumentai.

35 Kalbant apie, be kita ko, 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/943 dėl elektros energijos vidaus rinkos (OL L 158, 2019, p. 54) 70 konstatuojamąją dalį, reikia konstatuoti, kad joje tik pabrėžiama glaudaus valstybių narių, Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių ir kitų trečiųjų valstybių, kurios taiko šį reglamentą arba kurios priklauso kontinentinės Europos sinchroninei zonai, bendradarbiavimo svarba.

36 Nėra jokio prieštaravimo tarp, viena vertus, teisės aktų leidėjo ketinimo skatinti tarptautinį bendradarbiavimą ir, kita vertus, aplinkybės, kad pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnį tik Sąjungos PSO gali dalyvauti platformose, kurias jis reglamentuoja. Dalyvavimas tose platformose gali būti grindžiamas kita nuostata nei šio reglamento 1 straipsnis, kaip antai Sąjungos ir atitinkamos trečiosios valstybės tarptautiniu susitarimu, kuris pagal SESV 216 straipsnio 2 dalį yra privalomas Sąjungos institucijoms, todėl yra viršesnis už Sąjungos teisės aktus (žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Air Transport Association of America ir kt.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

37 Be to, šiame kontekste aplinkybė, kad Reglamento 2017/2195 23 straipsnio, susijusio su išlaidų pasidalijimu tarp įvairių valstybių narių PSO, 3 dalyje yra numatytas bendrų išlaidų pasidalijimas tarp valstybių narių ir trečiųjų valstybių, dalyvaujančių Europos platformose, PSO, negali būti aiškinama kaip savaime suteikianti teisę trečiųjų valstybių PSO dalyvauti platformose. Ji veikiau turi būti suprantama kaip paaiškinanti minėtų išlaidų pasidalijimo tarp Sąjungos PSO, dalyvaujančių platformose pagal Reglamento 2017/2195 1 straipsnį, ir trečiųjų valstybių PSO, dalyvaujančių šiose platformose remiantis kitu teisiniu pagrindu, tvarką.

38 Dėl 2017 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos reglamento (ES) 2017/1485, kuriuo nustatomos elektros energijos perdavimo sistemos eksploatavimo gairės (OL L 220, 2017, p. 1), 15 konstatuojamosios dalies, kuria remiasi ieškovė, pažymėtina, kad joje aiškiai nurodytas tikslas padėti trečiosioms valstybėms taikyti taisykles, panašias į nustatytąsias tame reglamente. Be to, nors šiame reglamente pabrėžiamas tikslas palengvinti Sąjungos PSO ir trečiųjų valstybių PSO bendradarbiavimą dėl saugaus tinklo eksploatavimo, reikia pažymėti, kad šis bendradarbiavimas nebūtinai apima prieigą prie Reglamente 2017/2195 numatytų platformų, bet gali būti vykdomas Sąjungos PSO ir atitinkamų trečiųjų valstybių PSO sudarant susitarimus, kaip aiškiai numatyta Reglamento 2017/1485 13 straipsnyje, pagal kurį, „[j]ei sinchroninėje zonoje veikia ir Sąjungos, ir trečiųjų valstybių PSO, per aštuoniolika mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo visi toje sinchroninėje zonoje veikiantys Sąjungos PSO siekia sudaryti su trečiųjų valstybių PSO, kurie šio reglamento laikytis neprivalo, susitarimą, kuriuo būtų nustatomas jų bendradarbiavimo dėl saugaus sistemos eksploatavimo pagrindas ir nustatoma tvarka, kuria užtikrinama, kad trečiųjų valstybių PSO laikytųsi šiame reglamente nustatytų įpareigojimų“.

39 Galiausiai aplinkybė, kad IN platforma nepatenka į Reglamento 2017/2195 1 straipsnio 6 dalyje vartojamą sąvoką „Europos standartinių balansavimo produktų mainų platformos“, reiškia tik tai, kad ieškovės dalyvavimas negali būti leidžiamas remiantis Komisijos sprendimu pagal to paties reglamento 1 straipsnio 7 dalį, o būtinas kitas teisinis pagrindas, kaip paaiškinta šio sprendimo 36 punkte.

40 Todėl ieškinio pirmąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo vertinimo klaida, padaryta taikant Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį šios bylos aplinkybėms

41 Ieškovė teigia, kad Apeliacinė taryba pažeidė Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį, kai nusprendė, kad Sprendimas 16/2022 aiškiai nepakeitė jos teisinės padėties. Pirmoje dalyje ji priekaištauja Apeliacinei tarybai nenustačius, kad ji turėjo teisę dalyvauti IN platformoje pagal Sprendimą 13/2020. Antroje dalyje ji teigia, kad Apeliacinė taryba suklydo, kai neatsižvelgė į Sprendimo 16/2022 poveikį sutartims, kurių šalis ji yra.

42 ACER, palaikoma Komisijos, be kita ko, atsako, kad pirma dalis grindžiama klaidinga prielaida, jog ieškovė turėjo teisę dalyvauti IN platformoje pagal Sprendimą 13/2020, nes tokį dalyvavimą galėjo lemti tik atitinkamas Komisijos sprendimas pagal Reglamentą 2017/2195. Ji priduria, kad atsižvelgiant į Sprendimo 13/2020 teisinį kontekstą įgyvendinimo sistemos 3 straipsnio 1 dalies j punkte esanti nuoroda į „trečiąsias valstybes“ galėjo būti suprantama tik kaip nuoroda į trečiąsias valstybes, kurios taiko Sąjungos teisę. Kiek tai susiję su antra pagrindo dalimi, ACER ginčija jos priimtinumą ir teigia, kad bet kuriuo atveju ji turi būti atmesta kaip nepagrįsta. Taigi Apeliacinė taryba teisingai nurodė, kad susitarimais, kuriuos reglamentuoja privatinė teisė, negalima remtis siekiant užginčyti Sąjungos teisės taikymą, o ieškovė klaidingai tvirtino, kad Sprendimas 16/2022 prilygsta pagrindinio susitarimo ir bendradarbiavimo susitarimo dėl IGCC teisėtumo ginčijimui.

43 Ginčijamo sprendimo 57–63 punktuose Apeliacinė taryba padarė išvadą, kad Sprendimas 16/2022 nesukelia privalomų teisinių padarinių, galinčių paveikti ieškovės interesus aiškiai pakeisdamas jos teisinę padėtį, motyvuodama tuo, kad, pirma, ši teisinė padėtis reglamentuojama ne Sprendimu 13/2020 ar vėliau Sprendimu 16/2022, bet Reglamentu 2017/2195, iš kurio matyti, kad ieškovė neturėjo teisės dalyvauti IN platformoje, antra, kadangi tokios teisės nebuvo pagal Sprendimą 13/2020, negalima teigti, kad Sprendimas 16/2022 yra tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs, ir, trečia, ankstesnis ieškovės dalyvavimas platformų projektuose ar su jais susijusiose sutartyse neturi reikšmės.

44 Bendrasis Teismas mano, kad abi pagrindo dalis reikia nagrinėti kartu, taigi iš pradžių reikia išnagrinėti ACER ginčijamą antros dalies priimtinumą.

Dėl ACER ginčijamo antros dalies priimtinumo

45 ACER mano, kad pagrindo antra dalis nepriimtina, nes ieškovė prie ieškinio nepridėjo bendradarbiavimo susitarimo dėl IGCC ir pagrindinio susitarimo kopijų ir tik neaiškiai ir bendrai remiasi jų turiniu.

46 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio pirmą pastraipą, taikomą procesui Bendrajame Teisme pagal to paties statuto 53 straipsnio pirmą pastraipą, ir pagal Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktą ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas, pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi, ir šių pagrindų santrauka. Šie duomenys turi būti pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas prireikus be papildomos informacijos – priimti sprendimą dėl ieškinio. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir gerą teisingumo vykdymą, tam, kad ieškinys būtų priimtinas, esminės faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis jis pagrįstas, turi būti nuosekliai ir suprantamai nurodytos pačiame ieškinyje (šiuo klausimu žr. 1993 m. balandžio 28 d. Nutarties *De Hoe / Komisija*, T-85/92, EU:T:1993:39, 20 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Ieškinyje turi būti išsamiai išplėtotas pagrindas, kuriuo jis grindžiamas, todėl abstraktus išdėstymas neatitinka Procedūros reglamento reikalavimų. Analogiški reikalavimai taikomi tada, kai grindžiant pagrindą pateikiamas prieštaravimas (žr. 2015 m. kovo 25 d. Sprendimo *Belgija / Komisija*, T-538/11, EU:T:2015:188, 131 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, 2020 m. lapkričio 27 d. Nutarties *PL / Komisija*, T-728/19, nepaskelbta Rink., EU:T:2020:575, 64 punktą).

47 Antroje pagrindo dalyje ieškovė, pirma, teigia turinti sutartinę teisę dalyvauti IN platformoje pagal pagrindinį susitarimą ir bendradarbiavimo susitarimą dėl IGCC. Antra, ji laikosi nuomonės, kad dėl Sprendimo 16/2022 priede pateiktos įgyvendinimo sistemos ji šios sutartinės teisės neteko. Trečia, remdamasi pagal analogiją taikoma Bendrojo Teismo pozicija, išdėstyta 2007 m. liepos 11 d. Sprendime *Alrosa / Komisija* (T-170/06, EU:T:2007:220, 39 punktas) ir 2018 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Groupe Canal + / Komisija* (T-873/16, EU:T:2018:904, 22–27 punktai), ji daro išvadą, kad Sprendimas 16/2022 aiškiai pakeitė jos teisinę padėtį.

48 Reikia konstatuoti, kad tokie argumentai visiškai atitinka Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktą.

49 ACER veikiau teigia, kad ieškovė neįrodė faktinės prielaidos, kuria grindžiami šie argumentai, t. y. kad egzistuoja sutartinė teisė dalyvauti IN platformoje pagal pagrindinį susitarimą ir bendradarbiavimo susitarimą dėl IGCC, nes ji prie savo ieškinio nepridėjo šių dokumentų kopijų.

50 Tiesa, kad ieškovė prie ieškinio nepridėjo šių susitarimų kopijų. Dublike šį nepateikimą ji grindė šių dokumentų sudėtingumu ir apimtimi bei tuo, kad juos pateikti tariamai būtų beprasmiška, tačiau pateikė atitinkamą pasiūlymą pateikti įrodymų. Pritaikius proceso organizavimo priemonę, ieškovė pateikė Bendrajam Teismui bendradarbiavimo susitarimo dėl IGCC ir pagrindinio susitarimo kopijas.

51 Pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 ir 2 dalis „įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais“, o pagal jo 2 dalį „[d]ublike arba triplike pagrindinės šalys gali papildomai pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, kad pagrįstų savo argumentus, su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas“.

52 Reikia konstatuoti, kad ieškovė vėlavimą pateikti įrodymus pagrindė, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 2 dalį, iš esmės pabrėždama, kad, jos manymu, nebūtina įrodyti, jog ji turėjo sutartinę teisę dalyvauti IN platformoje.

53 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad, kaip ginčijamo sprendimo 44 punkte apibendrino Apeliacinė taryba, jau pateikdama jai skundą ieškovė tvirtino, kad Sprendimas 16/2022 daro poveikį jos sutartinėms teisėms. Minėta taryba nekvestionavo šių sutartinių teisių egzistavimo, tačiau atmetė šį argumentą kaip nereikšmingą: ginčijamo sprendimo 64 punkte ji pabrėžė, kad ankstesniu dalyvavimu platformų projektuose ar sudarant susitarimus negalima remtis taip, kad būtų ginčijamos konkrečios Reglamento 2017/2195 nuostatos. Ieškovė galėjo pagrįstai manyti, kad neprivalėjo įrodyti, jog egzistavo šios sutartinės teisės, kurių tikrumo Apeliacinė taryba neneigė.

54 Taigi ACER pateiktą nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą reikia atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo nagrinėjimo iš esmės

55 Reglamento 2019/942 28 straipsnio „Sprendimai, dėl kurių gali būti teikiami skundai“ 1 dalyje numatyta, kad „[k]iekvienas fizinis ar juridinis asmuo, įskaitant reguliavimo institucijas, gali pateikti skundą dėl 2 straipsnio d punkte nurodyto sprendimo, skirto tam asmeniui, arba dėl sprendimo, kuris, nors ir skirtas kitam asmeniui, yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su tuo asmeniu“.

56 Kadangi ši nuostata pagrįsta nuostata, susijusia su Teisingumo Teisme teikiamais ieškiniais dėl panaikinimo, būtent SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos pirma dalimi, ji turi būti aiškinama atsižvelgiant į su pastarąja nuostata susijusią jurisprudenciją.

57 Šiuo aspektu reikia priminti, kad, pirma, tuo atveju, kai ieškinį dėl panaikinimo pareiškia fizinis ar juridinis asmuo, jį galima pateikti tik jeigu ginčijamo akto sukeliamos privalomos teisinės pasekmės gali paveikti ieškovo interesus, aiškiai pakeisdamos jo teisinę padėtį. Antra, konkrečiau kalbant apie ieškinį dėl akto, kuris nėra jam skirtas, panaikinimo, pažymėtina, kad šis reikalavimas sutampa su SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytomis sąlygomis, t. y. kad ginčijamas aktas turi būti tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškovu (šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 13 d. Sprendimo *Deutsche Post ir Vokietija / Komisija*, C-463/10 P ir C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37 ir 38 punktus).

58 Kiek tai susiję su tiesioginės sąsajos sąlyga, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad sąlyga, jog aktas, dėl kurio pareikštas ieškinys, turi būti tiesiogiai susijęs su fiziniu ar juridiniu asmeniu, reikalauja, kad šis aktas darytų tiesioginį poveikį jo teisinei padėčiai ir nepaliktų jokios diskrecijos

už jo įgyvendinimą atsakingiems adresatams, nes šis įgyvendinimas yra visiškai savaiminis ir kyla tik iš Sąjungos teisės aktų, netaikant kitų tarpinių nuostatų (žr. 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Komisija / Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

59 Kiek tai susiję su konkrečia sąsaja, pagal suformuotą jurisprudenciją kitas fizinis ar juridinis asmuo nei tas, kuriam skirtas aktas, gali teigti, kad jis yra konkrečiai su juo susijęs, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą, tik tuo atveju, jeigu atitinkamas aktas daro jam poveikį dėl tam tikrų jam būdingų savybių arba dėl faktinės situacijos, kuri jį išskiria iš kitų asmenų ir todėl individualizuoja taip pat, kaip ir šio akto adresatą (1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann / Komisija*, 25/62, EU:C:1963:17, p. 223, taip pat žr. 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo Stichting *Woonlinie ir kt. / Komisija* (C-133/12 P, EU:C:2014:105, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją)).

60 Pirma, reikia pažymėti, kad ginčijamo sprendimo motyvu, grindžiamu tuo, kad ieškovės teisinę padėtį tiesiogiai reglamentuoja Reglamentas 2017/2195, o ne sprendimai 13/2020 ir 16/2022, negalima pagrįsti išvados, kad jam pateiktas ieškinys yra nepriimtinas.

61 Kadangi Reglamento 2017/2195 22 straipsnio 1 dalyje yra numatytas pasiūlymo dėl įgyvendinimo sistemos pateikimas ir priėmimas, ir kadangi remiantis būtent šiuo teisiniu pagrindu buvo priimtas Sprendimas 16/2022, ieškovė turėjo teisę ginčyti jo teisėtumą, jeigu buvo įvykdytos šio sprendimo 57–59 punktuose nurodytoje jurisprudencijoje numatytos sąlygos, neatsižvelgiant į Reglamento 2017/2195 taikymo sritį. Aplinkybė, kad dėl priežasčių, nurodytų atsakant į pirmąjį ieškinio pagrindą, Reglamente 2017/2195 nenumatyta galimybė ieškovei dalyvauti IN platformoje, buvo svarbus argumentas nagrinėjant ieškinį iš esmės, bet ne vertinant jo priimtinumą.

62 Antra, dėl klausimo, ar Apeliacinė taryba turėjo konstatuoti, kad Sprendimas 16/2022 buvo tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškove, reikia pažymėti, kad, pirma, ieškovė teisingai teigia, jog yra pagrindinio susitarimo ir bendradarbiavimo susitarimo dėl IGCC šalis, o antrojo susitarimo atveju – „dalyvaujantis narys“, t. y. naudojasi IGCC paskirstymo nustatymo tikslais ir tai daro nuo 2012 m. kovo mėn.

63 Antra, neginčytina, kad, kaip matyti iš Įgyvendinimo sistemos redakcijos, pateiktos tiek Sprendime 13/2020, tiek Sprendime 16/2022, 2 straipsnio 1 dalies f punkto, IGCC yra įgyvendinimo projektas, kuris transformuojasi į IN platformą.

64 Be to, priėmus IN platformos įgyvendinimo sistemą pagal Reglamento 2017/2195 22 straipsnio 1 dalį, sutartys, kurių šalis yra ieškovė, netapo nereikšmingos, nes jomis ir toliau reglamentuojamas šios platformos veikimas laikantis minėtos įgyvendinimo sistemos. Taigi, viena vertus, iš pagrindinio susitarimo preambulės, kuri yra bendra visoms Reglamente 2017/2195 numatytoms platformoms, matyti, kad juo siekiama nustatyti šalių abipusių pareigų, susijusių su šių platformų kūrimu, priežiūra ir eksploatavimu, sistemą, laikantis pagal šį reglamentą priimtų įgyvendinimo sistemų. Kita vertus, kiek tai konkrečiai susiję su bendradarbiavimo susitarimu dėl IGCC, jo preambulės 6 dalyje priminta, kad jis yra IN platformos kūrimo įgyvendinimo projektas, o šios preambulės 8 dalyje – kad jis turi atitikti Reglamentą 2017/2195 ir pagal jo 22 straipsnio 1 dalį priimtą įgyvendinimo sistemą.

65 Trečia, reikia konstatuoti, kad iš Sprendimo 13/2020 priede pateikiamos įgyvendinimo sistemos nebuvo aišku, kad ieškovė negalėjo toliau dalyvauti IN platformoje remdamasi savo sutartinėmis teisėmis, todėl ji galėjo manyti, kad Sprendimas 13/2020 neturėjo poveikio jos teisinei padėčiai.

Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies j punkto tekste (žr. šio sprendimo 7 punktą) „PSO narys“ buvo apibrėžtas taip, kad jis yra prisijungęs prie IN platformos, ir buvo aiškiai įtraukti „kelių skirtingų valstybių narių ar trečiųjų valstybių PSO eksploatuojamų [galios dažnio reguliavimo] zonų PSO“, o „dalyvaujantis“ PSO buvo apibrėžtas tik kaip „bet kuris PSO narys, naudojantis IN platformą tam, kad įgyvendintų disbalanso paskirstymo nustatymą dėl numatytų balansavimo energijos mainų“.

66 Be to, nors įgyvendinimo sistema buvo priimta pagal Reglamento 2017/2195 22 straipsnio 1 dalį ir tiksli jos nuostatų prasmė turėjo būti nustatyta atsižvelgiant į šį reglamentą, toks Sąjungos teisę atitinkantis aiškinimas negali būti laikomas galinčiu išsklaidyti bet kokias abejones dėl to, ar ieškovė galėjo toliau dalyvauti IN platformoje remdamasi savo sutartinėmis teisėmis. Viena vertus, tuo metu Sąjungos teismas nebuvo pateikęs Reglamento 2017/2195 1 straipsnio išaiškinimo. Kita vertus, tai, kaip šis reglamentas suformuluotas, galėjo leisti ieškovei manyti, kad ji turėjo galimybę toliau dalyvauti IN platformoje. Taip yra, be kita ko, dėl to, kad jo 1 straipsnio 2 dalyje nėra nurodyti vien Sąjungos PSO, dėl to, kad jo 1 straipsnio 6 dalyje vartojama sąvoka „Europos standartinių balansavimo energijos produktų mainų platformos“ neapima IN platformos, arba dėl 23 straipsnio 3 dalyje pateiktos nuorodos į „trečiąsias valstybes, dalyvaujančias Europos platformose“.

67 Šiuo atžvilgiu negalima laikyti, kad Sprendimo 13/2020 priėmimo dieną šios abejonės buvo pašalintos dėl neoficialių Komisijos ir ACER pozicijų. Viena vertus, kalbant apie 2020 m. liepos 1 d. Komisijos generalinio direktoriaus pavaduotojo raštą, skirtą tam tikriems PSO, pakanka pažymėti, kad jis buvo susijęs su kitu klausimu nei ieškovės galimybė dalyvauti platformose, kurioms taikomas Reglamentas 2017/2195, t. y. su trečiųjų valstybių, įskaitant Šveicariją, PSO negalėjimo dalyvauti regioniniuose koordinavimo centruose, numatytuose Reglamento 2019/943 35 straipsnyje, klausimu, ir kad jame nebuvo jokios nuorodos į Reglamentą 2017/2195 ar IN platformą. Kita vertus, kalbant apie 2021 m. lapkričio 24 d. ACER raštą ENTSO-E, pažymėtina, kad nors jis aiškiai susijęs su ieškovės galimybės dalyvauti Reglamente 2017/2195 numatytose platformose nebuvimu, jis buvo išsiųstas pasibaigus Sprendimo 13/2020 apskundimo Apeliacinei tarybai terminui.

68 Tik priėmusi Sprendimą 16/2022 ACER išreiškė oficialią poziciją, aiškiai atmesdama ieškovės galimybę dalyvauti IN platformoje. Įgyvendinimo sistemos 2 straipsnio 1 dalies j punkte (žr. šio sprendimo 10 punktą) dabar aiškiai nurodyta, kad sąvoka „PSO narys“ apima tik PSO, kuriems taikomas Reglamentas 2017/2195.

69 Vadinasi, priėmus Sprendimą 16/2022 ieškovė nebegali toliau dalyvauti IN platformoje pagal pagrindinį susitarimą ir bendradarbiavimo susitarimą dėl IGCC. Todėl turi būti laikoma, kad dėl šio sprendimo ieškovė netenka galimybės naudotis savo sutartinėmis teisėmis, taigi jis daro tiesioginį poveikį jos teisinei padėčiai, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 58 punkte nurodytą jurisprudenciją.

70 Be to, turi būti laikoma, kad Sprendimas 16/2022 ieškovei padarė poveikį dėl tam tikrų jai būdingų savybių arba dėl faktinės situacijos, kuri ją išskiria iš kitų asmenų, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 59 punkte nurodytą jurisprudenciją.

71 Kaip pažymėta šio sprendimo 63 punkte, kadangi remiantis pačia įgyvendinimo sistema IGCC yra projektas, kuris transformuojasi į IN platformą, ieškovės, kaip šios platformos dalyvės nuo 2012 m., padėtis skiriasi nuo kitų trečiųjų valstybių PSO, kuriems nebuvo suteikta teisė joje dalyvauti.

72 Be to, ieškovės, kaip vienintelio Šveicarijos PSO, padėtis skiriasi nuo kitų trečiųjų valstybių PSO padėties, nes Šveicarijos geografinė ypatybė yra ta, kad ją *de facto* supa Sąjungos valstybės narės. Atsižvelgiant į Reglamento 2017/2195 tikslą, išdėstytą šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje, t. y. nustatyti „išsami[as] gair[es] dėl elektros energijos balansavimo, įskaitant bendruosius dažnio išlaikymo rezervų, dažnio atkūrimo rezervų ir pakaitos rezervų pirkimo ir atsiskaitymo už juos principus ir bendrą dažnio atkūrimo rezervų ir pakaitos rezervų aktyvinimo metodiką“, reikia konstatuoti, kad tai yra faktinė situacija, kuri išskiria ieškovę iš kitose trečiosiose valstybėse veikiančių PSO.

73 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Sprendimas 16/2022 buvo tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ieškove, todėl pagal šio sprendimo 57 punkte nurodytą jurisprudenciją jis sukėlė privalomų teisinių pasekmių, kurios gali paveikti jos interesus.

74 Taigi Apeliacinė taryba pažeidė Reglamento 2019/942 28 straipsnio 1 dalį, kai nusprendė, kad jai pateiktas skundas yra nepriimtinas.

75 Todėl antrąjį ieškinio pagrindą reikia pripažinti pagrįstu ir, nesant reikalo nagrinėti ieškinio trečiojo pagrindo, ginčijamas sprendimas turi būti panaikintas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

76 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Šiuo atveju, kadangi ACER pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir ieškovės patirtas bylinėjimosi išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus.

77 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi Komisija turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. **Panaikinti 2023 m. birželio 29 d. Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) apeliacinės tarybos sprendimą A-009-2022.**

2. **ACER padengia savo ir *Swissgrid AG* patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Paskelbtas 2025 m. spalio 8 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.